

KREATIVITET OG KREA

Idéer til kreative forløb og sanselig læring

Kreativitet handler ikke om at lave det flotteste produkt. Det handler om at undersøge, prøve, sanse, forestille sig og opdage, at der kan være mange gode løsninger.

Skabende læring med hænder, sanser og fantasi

Kreative aktiviteter giver børn mulighed for at udtrykke idéer på andre måder end gennem ord og rigtige svar. Når børn tegner, bygger, former, samler, undersøger materialer og fortæller om deres proces, træner de både fantasi, problemløsning, finmotorik, vedholdenhed og sprog.

Brochuren samler enkle forløb til de yngste klasser. Aktiviteterne kan bruges som selvstændige krea-forløb eller kobles til sprog, matematik, natur, følelser og fællesskab.

Proces før produkt	Giv plads til forskellige løsninger. Et fælles tema behøver ikke ende med 25 næstens produkter.
Sanselig læring	Når børn får lov til at se, røre, forme, lytte og bevæge sig, får de flere veje ind i læringen.

1. Tegn, mal og undersøg

Billedarbejde kan begynde med nysgerrighed frem for en fast skabelon.

Tegn en lyd	Afspil eller lav forskellige lyde. Hvordan ser en blød, hurtig, høj eller hakkende lyd ud på papiret?
Farveblanding	Arbejd med få grundfarver. Lad børnene undersøge, hvilke nye farver der opstår, når de blandes.
Tegn uden at løfte	Tegn en figur eller genstand med én sammenhængende streg. Fokus er på at undersøge, ikke på perfektion.
Kæmpestort og bitte	Tegn den samme ting meget stor og meget lille. Tal om detaljer, proportioner og plads på papiret.
Fælles billede	Et stort papir ligger på bordet. Alle bidrager med former, linjer og idéer til ét fælles værk.
Spørg: “Fortæl mig om det, du har lavet” frem for automatisk at spørge: “Hvad forestiller det?”	

2. Byg og konstruér

Konstruktion gør idéer konkrete og inviterer til at prøve, justere og prøve igen.

Papbyggeri	Brug pap, rør, æsker og tape. Byg fx et hus, et fantasidyr eller en maskine.
Tårnudfordringen	Byg så højt som muligt med et begrænset antal klodser eller papkrus. Hvad gør konstruktionen stabil?
Broen	Byg en bro, som kan spænde mellem to bøger. Test den med små genstande og forbedr konstruktionen.
Byg et bogstav	Konstruér kendte bogstaver med klodser, pinde, pap eller andre materialer.
Fælles by	Hvert barn bygger én del: hus, park, butik, vej eller noget helt andet. Sæt delene sammen til et fælles miljø.

Når noget vælter eller ikke virker, er det ikke nødvendigvis en fejl - det er ny information til næste forsøg.

3. Naturens materialer

Naturmaterialer giver variation i form, farve, struktur og størrelse og kan bruges både ude og inde.

Naturmandala	Saml blade, sten, kogler eller pinde og læg dem i gentagne cirkler eller mønstre.
Bladtryk	Undersøg bladformer og årer med maling eller gnidetryk. Sammenlign aftryk.
Land art	Lav midlertidige billeder og figurer udenfor af det, der allerede ligger på jorden.
Naturvæsen	Kombinér sikre naturmaterialer til et fantasivæsen. Giv det navn, egenskaber og en lille historie.
Sortér og skab	Sortér materialer efter farve, størrelse eller struktur - og brug dem derefter i et mønster eller billede.

Aftal, hvad der må samles. Brug gerne nedfaldne materialer og lad levende planter og dyr være i fred.

4. Sanselig læring

Sanselige aktiviteter kan gøre begreber konkrete. Tilbyd alternativer til børn, der ikke bryder sig om bestemte materialer eller sanseindtryk.

Følepose	Læg kendte genstande i en pose. Barnet mærker uden at kigge og beskriver form, overflade og størrelse.
Spor i materialet	Tegn former, tal eller bogstaver med en finger i fx sand eller et andet egnet materiale.
Lydjagt	Lyt i ét minut. Hvilke lyde kan børnene høre tæt på og langt væk? Tegn et lille lyd kort.
Strukturcollage	Saml papir, stof og andre materialer med forskellige overflader. Lav en collage og find ord for strukturerne.
Farver omkring os	Vælg en farve og find forskellige nuancer i klassen eller naturen. Sortér fra lys til mørk.

Sanselig læring er en mulighed - ikke en test i at kunne holde bestemte sanseindtryk ud.

5. Kreativitet møder fagene

Krea kan være en måde at undersøge fagligt indhold på, ikke kun noget der sker ved siden af læringen.

Sprog	Lav bogstavcollager, billedhistorier, fortællefigurer eller en fælles bog med ord og illustrationer.
Matematik	Skab mønstertryk, symmetribilleder, formcollager eller konstruktioner med bestemte geometriske krav.
Natur	Tegn observationer, byg modeller af levesteder eller undersøg farver, former og mønstre i naturen.
Social læring	Lav følelsmasker, fællesskabstræ, venskabskort eller billeder af handlinger, der hjælper andre.
Historiefortælling	Skab en figur først og lad derefter barnet fortælle, hvor den bor, hvad den ønsker, og hvad der sker.

Spørg først: Hvad skal børnene undersøge eller forstå? Vælg derefter den kreative form.

6. Et godt kreativt læringsmiljø

Rammerne omkring aktiviteten har stor betydning for, om børn tør eksperimentere og kan arbejde selvstændigt.

Materialer i øjenhøjde	Gør udvalgte materialer synlige og overskuelige, så børn kan træffe reelle valg.
Vis teknikker - ikke facit	Demonstrér fx hvordan man limer eller forbinder pap. Lad derefter børnene bestemme udtrykket.
Lav en prøveplads	Hav små stykker papir eller restmaterialer, hvor børn kan teste maling, lim, tryk eller konstruktion.
Planlæg oprydningen	Farvekoder, billedmærker og faste pladser gør oprydning til en del af rutinen.
Tal om processen	Spørg: "Hvad prøvede du?", "Hvad ændrede du?" og "Hvad vil du prøve næste gang?"
Kreativ selvtillid vokser, når barnet oplever: "Min idé må godt se anderledes ud."	

7. En uge med kreativitet

Klar til brug i hverdagen

MANDAG	Tegn en lyd · Farveblanding
TIRSDAG	Papbyggeri · Tårnudfordringen
ONSDAG	Naturmandala · Sortér og skab
TORSDAG	Følepose · Strukturcollage
FREDAG	Fælles billede · Miniudstilling og samtale om processen

Tre gode lærerprincipper

1. Giv valgmuligheder	Begræns materialerne nok til at skabe overblik, men giv plads til forskellige idéer og løsninger.
2. Vær nysgerrig	Spørg til barnets valg og proces frem for at vurdere, om produktet er flot eller rigtigt.
3. Udstil forskellighed	Vis værker på en måde, hvor mange udtryk kan stå side om side uden rangering.

**Kreativitet vokser gennem modet til at prøve.
Når processen får plads, bliver børn ikke bare producenter af ting - de bliver
undersøgere, problemløsere og idéskabere.**